

IOTA – Asociația Teologică Internațională Ortodoxă. Conferința inaugurală "Unitate Pan-Ortodoxă și Conciliaritate" 9-12 ianuarie, Iași, România

Am decis încă de la început că voi scrie un fel de cronică despre conferința IOTA din 2019. În orice caz, aceasta este departe de a fi o cronică clasică despre un eveniment științific. Mai degrabă este o opinie sinceră și personală despre Conferința IOTA din 2019. Pentru a fi sigur că prezint aici opinia proprie și neinfluențată, am evitat în mod intenționat să citesc alte cronici despre această conferință. Știu că despre IOTA au fost scrise numeroase recenzii și cronici, publicate în diferite periodice și mai ales pe internet.

În urmă cu mai bine de un an înainte de conferința IOTA, am fost contactat de către un faimos teolog ortodox senior din SUA care mi-a spus că o asociație teologică ortodoxă este în curs de formare și că el m-a propus să fiu membru în comitetul de organizare. Acest mesaj a fost pentru mine garanția că merită să investesc timp și energie în această nouă inițiativă. Cred însă că foarte puțini și-au putut imagina că această nouă inițiativă va putea atrage un număr atât de mare de contributory și participanți. Am încercat să găsesc motivul pentru care atât de mulți teologi ortodocși au participat la acest eveniment. Există mai multe explicații posibile. În opinia mea, motivul principal a fost că teologii ortodocși au dorit să-și exprime în acest mod unitatea lor, într-o perioadă dificilă când în cadrul Ortodoxiei noastre răsăritene există, probabil, mai puțină unitate ca oricând. Altfel nu pot să-mi explic de ce atât de mulți teologi ortodocși din toată lumea au decis să vină la Iași, în România, la începutul anului, gata să plătească taxă de participare, cazare și masă (care au fost destul de scumpe) și să se confrunte cu condiții meteorologice de iarnă.

Efortul discret dar eficient și entuziast al președintelui IOTA, Dr. Paul L. Gavriluik și al ofițerilor IOTA a fost foarte prețuit. Gazda (Arhiepiscopia Iașilor) a făcut de asemenea o treabă extraordinară! Ca unul care am participat la mai multe conferințe de asemenea dimensiuni organizate în toate părțile lumii, pot să confirm că întâlnirea IOTA de la Iași a fost excelent organizată. Nu a existat niciun moment pe parcursul conferinței în care să fi avut sentimentul că participam la o conferință care are loc în estul Europei.

Programul conferinței a cuprins o prelegere inaugurală a Mitropolitului Kallistos Ware. Organizatorii nu ar fi putut afla o personalitate mai potrivită pentru o astfel de prezentare. Participanții au savurat o prelegere care a fost o combinație excelentă de teologie ortodoxă vivace și inspiratoare, de reflecție științifică profundă, discurs politico-ecclesial echilibrat și de umor englezesc. Ca orice prezentare de acest gen însă, unele afirmații ale excelentului teolog de la Oxford pot (și ar trebui) să fie supuse criticii și reflecției.

Profilul general al participantului ortodox la conferința IOTA ar putea să fie descris după cum urmează: este tânăr (sub 50 de ani), a fost născut într-o țară ortodoxă sau este născut din părinți care au migrat dintr-o țară ortodoxă, a studiat teologie ortodoxă în țara lui natală iar după aceea a studiat teologie într-o instituție academică neortodoxă și este la ora actuală activ într-o instituție teologică neortodoxă. Se pare că acesta este profilul general al teologului ortodox de astăzi care este capabil să-și articuleze propriul discurs teologic pe o platformă internațională precum IOTA. Această realitate nouă nu poate să rămână fără urmări atât pentru viitorul teologiei ortodoxe cât și pentru teologie în general.

Profilul participantului ortodox la conferința IOTA se potrivește și mai precis participanților ortodocși români. După ce m-am uitat cu atenție peste programul conferinței IOTA organizată în România, pot să afirm că la aceasta aproape că au participat mai mulți teologi ortodocși români care sunt activi în afara țării decât teologi ortodocși români care sunt activi în România. Acest fapt spune multe despre situația actuală a teologiei ortodoxe românești. Absența unor reprezentanți proeminenți (și seniori) ai teologiei ortodoxe românești poate fi explicată în parte prin faptul că unii dintre ei nu pot sau au dificultăți să-și articuleze propria teologie în engleză. Alții nu consideră că este neapărat important să fie racordați și prin urmare provocați și confrunțați cu teologia ortodoxă la nivel mondial.

La fel ca la oricare altă conferință ortodoxă de acest fel, și la IOTA au participat un număr semnificativ de teologi neortodocși, iar unii dintre ei au susținut prelegeri. Dacă privim conferința IOTA din această perspectivă, atunci se poate afirma că aceasta a avut un bun profil ecumenic. De asemenea a fost un semn că există un număr semnificativ și constant de teologi din întreaga lume care aparțin altor biserici și care sunt interesați de Ortodoxie. Unii dintre participanții neortodocși au luat parte la IOTA și pentru că au dorit să observe ce anume se întâmplă în teologia ortodoxă și care sunt tendințele și direcțiile în Ortodoxia globală. IOTA a fost în multe privințe locul potrivit pentru a percepe toate acestea.

Am fost neplăcut surprins să văd că la conferința IOTA din Iași au participat doar puțini ortodocși orientali (necalcedonieni). Sau, cu alte cuvinte, m-as fi așteptat să văd o prezență mai mare a fraților și surorilor ortodocși orientali. Am fost de asemenea la fel de nefericit să văd că la conferința IOTA au participat și au susținut prelegeri doar câțiva episcopi ortodocși. Nu doresc să speculez pe marginea acestui fapt. Am dorit doar să remarc acest lucru ca parte a realității legate de IOTA.

Parte a realității IOTA au fost de asemenea numeroasele discuții care au avut loc pe parcursul pauzelor de cafea și ale meselor. Principalele subiecte discutate au fost, așa cum oricine poate să-și dea seama, situația bisericească din Ucraina și ultimele noutăți legate de situația din Orientul Mijlociu.

International Orthodox Theological Association Inaugural Conference

Prelegerile prezentate au fost de calitate dintre cele mai diferite. Sper că organizatorii vor publica în curând prelegerile susținute în cadrul IOTA. În cadrul sesiunii pe care am avut onoarea să o moderez (Sesiunea 34: Grupul patristic) precum și în cadrul sesiunilor la care am participat, prelegerile prezentate au fost în general de nivel înalt. Am fost însă mai impresionat de întrebările și discuțiile care au avut loc după prezentarea prelegerilor. După experiența IOTA pot să spun că am primit încă o confirmare că există mare nevoie de mai multe discuții și mai mult discernământ și reflecție între teologii ortodocși care aparțin diferitelor Biserici Ortodoxe și/sau trăiesc și activează în contexte diferite. În ciuda contactelor tot mai intense și a legăturilor din cadrul Ortodoxiei globale, se poate afirma că ortodocșii încă mai trăiesc într-o anumită izolare.

Așa cum m-am exprimat într-un interviu acordat după sesiunea pe care am moderat-o, de acum înainte IOTA are datoria, sau poate chiar obligația de a continua să susțină această nouă generație de teologi ortodocși în efortul lor de a explica Ortodoxia pentru lumea de astăzi. De proiectul IOTA sunt legate multe speranțe și așteptări!

Daniel BUDA

IOTA – International Orthodox Theological Association. Inaugural Conference Pan-Orthodox Unity and Conciliarity, 9-12 January 2019, Iasi, Romania

I decided from the very beginning to write a kind of chronicle on the IOTA Conference 2019. However, this is far from being a classical chronicle on a scientific event, but rather a sincere and personal opinion on the IOTA Conference 2019. In order to make sure that I present my own uninfluenced opinion, I intentionally avoided reading any other chronicle or opinion on the conference. I know there are many reviews and chronicles on the IOTA published in different periodicals and especially on the internet.

More than a year before the IOTA conference, I was contacted by a famous senior Orthodox theologian from the USA who told me that an international orthodox theological association is going to be shaped and that he proposed for me to be a part of the organizing committee. This message was for me already a guarantee that this new initiative is worth investing time and energy. I think that very few people could imagine that this new initiative would attract such a big number of contributors and participants. I tried to find a reason why so many Orthodox theologians joined this event as many explanations are possible. In my opinion, the main reason was the fact that Orthodox theologians wanted to express